

VÝROČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2 0 1 8

Účtovníctvo Poľnohospodárskeho družstva Bátorove Kosihy za rok 2018 bolo vedené v zmysle zákona č.431/2002 Zb. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Účtovanie prevádza na personálnych počítačoch, s využitím softwaru firmy Codex.

Je zostavený účtovný rozvrh, ktorý obsahuje členenie syntetických a analytických účtov z hľadiska potrieb členenia účtovnej závierky, evidencie jednotlivých druhov majetku, pohľadávok a záväzkov a zohľadňuje vnútropodnikové účtovníctvo podniku.

Inventarizácia majetku, pohľadávok a záväzkov bola vykonaná na základe príkazného listu predsedníčky PD k 31.12.2018 zo dňa 14.11.2018.

Návrhy na vyradenie majetku na základe zápisníc inventarizačných komisií boli prerokované predstavenstvom PD dňa 15.1.2019,

.

O výsledku inventarizácie bola spísaná zápisnica, kde je presne zaznamenaný majetok na vyradenie. .

K 31.12.2018 bola zostavená účtovná závierka, ktorá pozostáva z :

- Inventarizačných súpisov
- Účtovnej závierky Úč POD 1-01
- Poznámky k účtovnej uzávierke, vrátane cash-flow.
- Výročná správa

Vývoj a stav majetku družstva za roky 2014-2018

Ukazovateľ	2014	2015	2016	2017	2018
MAJETOK spolu	5 984 656	7 056 031	6 963 838	6 378 751	6 444 579
Neobežný majetok	4 211 782	4 941 746	5 010 228	4 650 602	4 609 490
Peňažný majetok	13 364	1 151	686	629	1 703
Pohľadávky	180 261	214 040	126 464	237 471	312 202
Zásoby	1 561 138	1 852 828	1 777 102	1 451 695	1 483 052
Obežný majetok	1 754 763	2 068 039	1 904 252	1 689 795	1 796 957

Najvyššie pohľadávky sme ku koncu roka mali v nasledovných firmách:

Rajo Bratislava	16 688,06 eur
Dufrex Hurbanovo	201 866,25 eur

Ukazovateľ	2014	2015	2016	2017	2018
Vlastné imanie a záväzky	5 984 656	7 056 031	6 963 838	6 378 751	6 444 579
Vlastné imanie	2 264 219	2 022 150	1 939 996	1 523 604	1 521 520
Základné imanie	825 221	780 941	747 703	697 779	665 592
Zákonné rezervy a fondy	2 733 170	2 759 738	2 802 654	2 832 608	2 853 056
Výsledok hospodárenia MR	- 1 850 532	-1 910 854	-2 135 211	-2 201 516	-2597 937
Výsledok hospodárenia BR	- 60 322	- 224 357	- 66 305	- 396 422	10 915
Krátkodobé záväzky	2 609 906	3 104 634	3 032 482	2 881 574	2 991 389
Dlhodobé záväzky	209 620	396 744	445 066	518 075	580 669
Bankové úvery krátkodobé	228 695	203 626	166 956	222 387	153 982
Bankové úvery dlhodobé	85 720	104 577	75 077	12 450	

Najvyššie záväzky sú u nasledovných dodávateľov:

Merkant Nitra	1 272 222,55 eur
Mariol Komárno	79 087,38 eur
Interagros Levice	724 670,14 eur
Biofeed Kolárovo	93 451,50 eur

Stav úverov k 31.12.2018

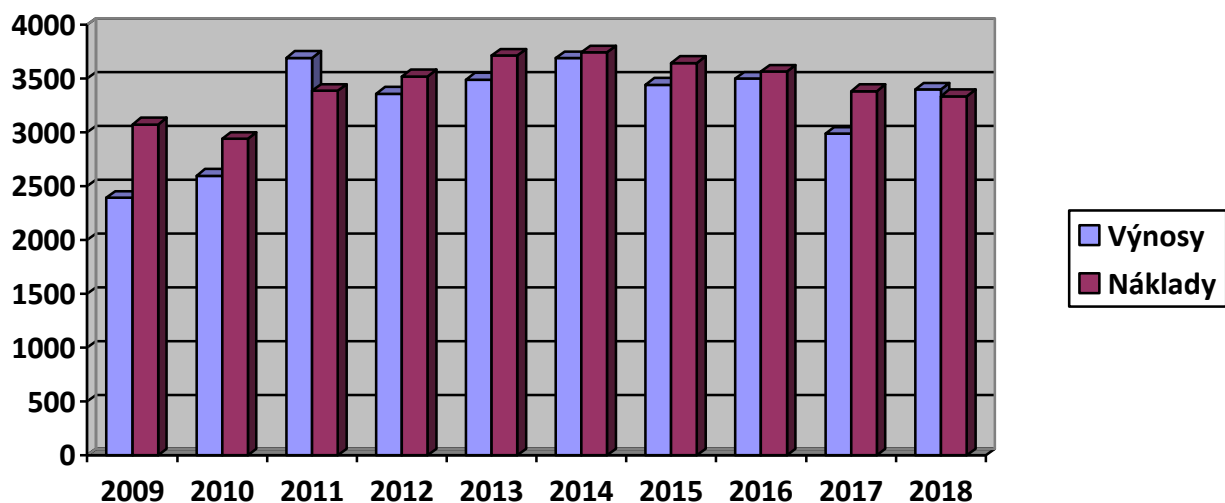
2.	Úver SZRB - modern.fariem	20 096,85 eur	uhradené I.2019
3.	Úver SZRB - prid.hodnoty	24 600-- eur	spl. 21.12.2019
4.	Ktk úver S Slovensko	13 975,08 ur	uhradené I. 2019

Splátky úverov v roku 2018 sme žiaľ neuhradili v plnej výške. Ku koncu roka sme vyrovnali úver Na pôdu vo VUB Komárno a úvery v SZRB a S Slovensko sme hradili v mesiaci január 2019

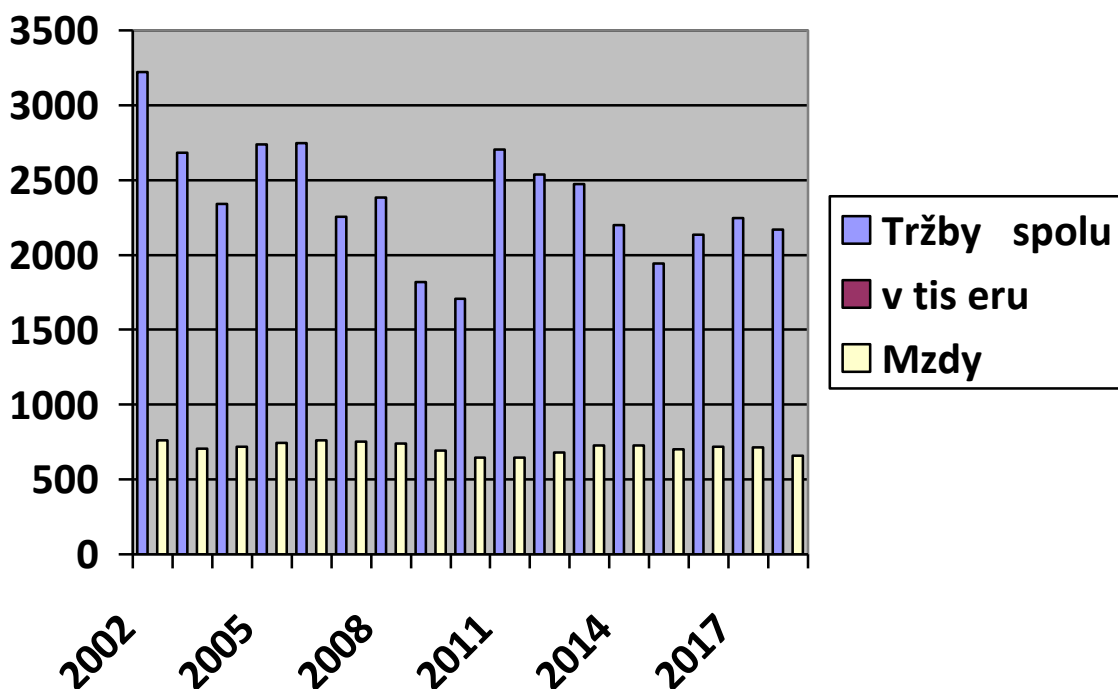
Vybrané ukazovatele hospodárenia družstva

	2014	2015	2016	2017
VÝNOSY SPOLU	3 687 477	3 440 986	3498808	2 985 758
Tržby z predaja vl. výr.	2 198 946	1 944 186	2 134 466	2 245 380
Tržby z predaja služieb	210 910	267 661	195 190	79 547
Tržby z predaja tovaru		43 507		
Zmena stavu vl. výr. a sl.	206 158	284 950	- 19 685	- 297 421
Aktivácia	186 908	139 247	179 164	109 893
Tržby z predaja IM	159 269	48 683	214 468	107 869
Ost. výnosy z hosp. činnosti	725 285	712 752	795 203	740 488
NÁKLADY SPOLU	3 742 433	3 644 347	3565113	3382180
Náklady na tovar		43 392		
Spotreba mater. Energie	1 772 702.	1 606 164	1 476 995	1 398 103
Služby	289 936	416 523	303 757	363 453
Mzdové náklady	728 328	702 937	718 728	714 828
Sociálne náklady	14 740	16 265	16 448	16 815
Dane a poplatky	77 486	74 580	71 494	70 175
Odpisy IM	398 258	458 282	431 053	420 467
Zost. cena pred. IM	124 466	46 440	215 206	72 317
Ost. prev. náklady	80 491	32 998	59 013	45 479
Nákladové úroky	29 517	30 995	36 030	31 643
Ostatné fin. náklady	7 177	18 081	10 072	6 474
HV z hospodár.činnosti	- 54 957	- 203 361	- 29 862	- 349 733
HV finančný	- 36 716	- 49 060	- 46 105	- 38 116
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK PRED ZDANENÍM	- 91 673	- 252 421	- 75 967	- 387 849
Daň z príjmu, spl, odlož	- 31 351	- 28 064	- 9 662	8 573
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK PO ZDANENÍ	- 60 322	- 224 357	- 66 305	- 396 422

	2018		
VÝNOSY SPOLU	3 398 030		
Tržby z predaja vl. výr.	2 170 013		
Tržby z predaja služieb	94 751		
Tržby z predaja tovaru	3 136		
Zmena stavu vl. výr. a sl	- 6239	-	-
Aktivácia	298 476		
Tržby z predaja IM	112 899		
Ost. výnosy z hosp. činnosti	724 994		
NÁKLADY SPOLU	3 373 304		
Náklady na tovar	3 136		
Spotreba mater. Energie	1 351 654		
Služby	403 539		
Mzdové náklady	660 481		
Sociálne náklady	221 778		
Dane a poplatky	67 461		
Odpisy IM	443 081		
Zost. cena pred. IM	122 435		
Ost. prev. náklady	44 056		
Nákladové úroky	33 126		
Ostatné fin. náklady	5080		
HV z hospodár.činnosti	62 931		
HV finančný	- 38 206		
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK PRED ZDANENÍM	24 725		
Daň z príjmu, spl, odlož	13 810		
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK PO ZDANENÍ	10 915	-	-

Horeuvedené výsledky sú i výsledkom celkových tržieb, ktoré za posledné roky ukazuje nasledovný graf.

V zmysle § 20 Zákona o účtovníctve nasledovná výročná správa za rok 2018
obsahuje :

A/ Podrobný rozbor a analýzu vývoja a stavu účtovnej jednotky, rozbor ukazovateľov súvahy a výsledovky za roky 2014-2018.

Družstvo svojou činnosťou má jednoznačne pozitívny vplyv na životné prostredie, krajinotvorbu zachovanie kvalitných pôdných podmienok v katastri obce. Dodržiava podmienky udržania kvality vôd, hnojenia a chránených území.

Vplyv účtovnej jednotky na zamestnanosť v obci je jednoznačne dominantný, keďže sa jedná o najväčšieho zamestnávateľa obyvateľov obce Bátorove Kosihy.

B/ Po skončení sledovaného obdobia nenastali udalosti osobitného významu, ktoré by vplývali na výsledok hospodárenia, resp. účtovnú závierku roka 2018.

C/ PD Bátorove Kosihy plánuje naďalej hospodáriť na vlastných, resp. prenajatých pozemkoch. Udržateľnosťou ŽV sa zaoberáme podrobne vo výročnej správe v časti živočíšna výroba.

D/ PD Bátorove Kosihy nevykazuje náklady na výskum a vývoj.

E/ PD Bátorove Kosihy má vydané DPL, ktoré boli do roku 2018 registrované v CDCP, zmenou príslušných predpisov a chodu CDCP Bratislava sme započali so zmenou DPL zo zaknihovanej na listinnú podobu, ktorej realizácia bude dokončená v roku 2019.

Družstvo však v priebehu minulých rokov odkúpilo od majiteľov DPL a momentálne je u oprávnených osôb zanedbateľné množstvo DPL, najmä však u osôb zomrelých a nezdedených vlastníkov.

F/HV 10915.- eur bude po schválení účtovnej závierky za rok 2018 členskou schôdzou evidovaná na účte neuhradená strata minulých rokov.

PD nemá v zahraničí organizačnú zložku a nemá v rámci organizačnej štruktúry úsek výskumu a vývoja.

V zmysle Zákona č. 431/2002 z.z. § 20 uvádzame informácie o stave, vývoji družstva, ukazovateľoch ktoré zásadne ovplyvňujú výsledok hospodárenia družstva ako i plán činnosti na rok 2018.

Pri rozboře za posledné roky jedným z faktorov, ktoré spôsobilo vysokú stratu za rok 2018 je v prvom rade nízka hrubá poľnohospodárska produkcia na 1 ha p.p, ktorá sa vyvíjala nasledovne:

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2017/2016	2018	2018/17
Výmera p.p.	2655	2625	2597	2536	2521	2594	+ 2,9 %	2559	-1,3 %
HPP v tis eur	2929	3051	3453	3133	3218	2479	- 23 %	2543	+ 2,6 %
HPP/ha v eur	1103	1162	1330	1235	1276	955	- 25 %	993	+ 4 %

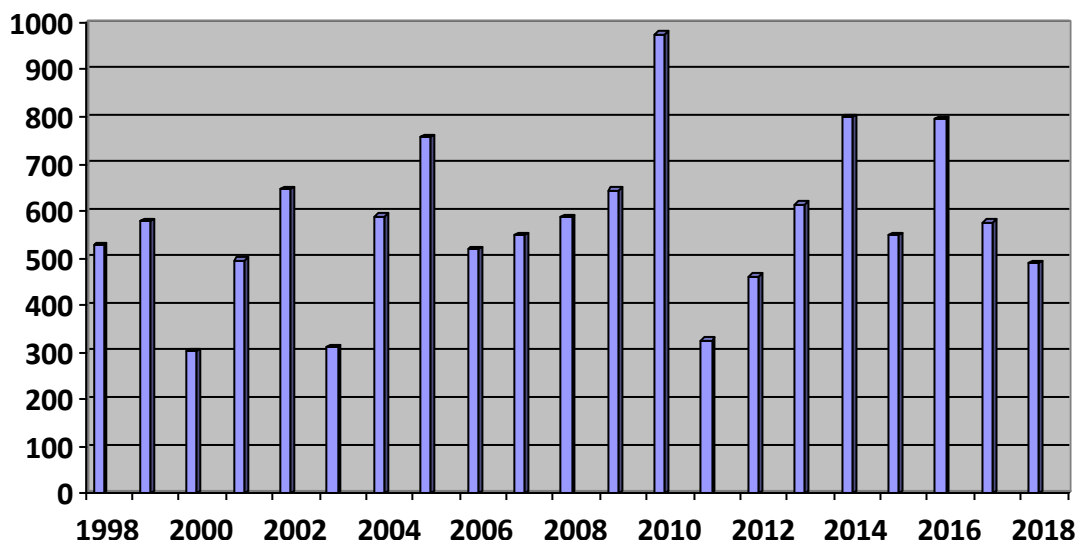
V roku 2017 sme obhospodarovali pôdu v celkovej výmere 2594 ha čo je o cca 3 % viac než v roku 2016, napriek tomu hrubá poľnohospodárska produkcia klesla oproti minulému roku na 1 ha o 25 %. A družstvo po prvý krát za posledné roky nedosiahlo HPP/1Ha ani 1000 eur. Výmera v roku 2018 klesla na 2559 ha, HPP na 1 ha však ešte stále neprekročila hranicu 1000 eur/ha.

Vývoj produkcie a tržieb RV za roky 2010- 2018

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Produkcia RV v stálych cenách v tis.Sk	1162	2012	1438	1657	2262	1850	2182	1 730	1855
Tržby RV v tis. Sk	517	1521	1292	1245	1375	1231	1648	1 768	1744

Prehľad počtu zrážok za roky 2010 – 2018:

ROK	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
mm	976	325,50	462	615	800	547,50	794,5	576	489,5

Jedným z rozhodujúcich faktorov ovplyvňujúcich hospodárenie na pôde sú klimatické podmienky. Z grafu je zrejmé, že v rokoch, v ktorých sa celkový úhrn zrážok pohyboval na úrovni 600 mm a viac sme zaznamenali i dobré výsledky v rastlinnej produkcii. V posledných rokoch sa čoraz viac opakujú suché roky s privalovými dažďami a pravidelne sa opakujú extrémne suché roky s úhrnom zrážok len okolo 300 mm.

Z prehľadu je jasné, že za posledne roky bolo najviac zrážok v roku 2010, rok 2011 sa zasa zaradil medzi roky s najnižším počtom zrážok. 325,50 mm. V roku 2013 bol najsuchší mesiac júl, zrážky koncom augusta však nezachránili suchom postihnuté porasty, najmä kukurice, kde kukurica doslova zaschla na koreni, nevyvinuli sa klasy, boli sme nútení silážovať v auguste.

Nadpriemerne vysoké teploty, nedostatok zrážok znamenal pre nás najvyšší výpad v tržbách za kukuricu a hrozno. Nízka úroda sa markantne odrazila na vlastných nákladoch na tonu kukurice, kde sa VN/t vyšplhal až na 332,59 eur.

V roku 2014 sme začali zber obilnín rekordne skoro a to 18.6. zberom ozimného jačmeňa, vďaka čomu sa nám podarilo pozbierať obilniny i repku olejnú pre dlhým obdobím dažďov, ktoré nám zničilo veľmi sľubne sa ukazujúcu úrodu slamy.

Presným opakom roka 2013 bolo leto 2014, keď za mesiace júl-september bolo v našom katastri nameraných 426,5 mm zrážok, čo sme dosiahli v roku 2012 a 2011 za celý rok. V roku 2016 sme namerali v našom katastri 794,5 mm zrážok, najviac v mesiacoch február 117 mm a júl 102,5 mm. Vďaka rýchlo zvládnutej žatve obilnín začiatkom júla sa nám podarilo úrodu obilnín zožať a uskladniť do 13.7., keď nastalo daždivé obdobie a napadalo 112,5 mm zrážok. Avšak vďaka tomu sme v roku 2016 zaznamenali na naše pomery rekordnú úrodu kukurice a to 12,44 t/ha, čo prekonal úrodu roka 2015 o 7,79 t a doteraz najvyššiu zaznamenanú úrodu roka 2014 o 2,54 t/ha. Vďaka tejto úrode sa nám podarilo znížiť záväzky voči našim dodávateľom osív, hnojív, PHM, avšak treba podotknúť veľmi nízku realizačnú cenu kukurice.

Rok 2017 sa žiaľ zapíše do histórie družstva opäť ako jeden suchý rok, keď za celý rok sme mali 576 mm zrážok, a celkové úrody a i výsledok hospodárenia značne ovplyvnili suché mesiace máj – jún, po sejbe kukurice a slnečnice keď sme potrebovali zrážky, sme dostali len 22 mm v máji a 30 mm v júni. Odzrkadlilo sa to na nerovnomernom, neskorom a zlom schádzaní porastov, a v konečnom dôsledku i na celkovej úrode.

Kým v roku 2017 sme uzatvárali suchý rok, nepredpokladali sme, že ten aktuálny bude jedným z najsuchších a najteplejších rokov. Celkové zrážky 489,5 mm boli žiaľ ešte i pre nás veľmi nevýhodne

rozložené, keď od apríla boli vysoké teploty a 2 x zrážky za apríl spolu 23 mm a ešte horšie v máji 20 mm - / 7+9+2+2/ boli absolutne nepostačujúce. Kľasy obilnín boli nevyvinuté, prázdne, a tiež minimálne zrážky počas horúcich dní značne ovplyvnili úrodu kukurice.

Najúčelnejší obraz o rentabilite výroby jednotlivých plodín nám dávajú vlastné náklady

Priemerné realizačné ceny za tonu

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
pšenica	135,43	153,55	200,65	144,09	118,90	156,76	115,30	134,60
jačmeň	164,11	206,06	210,70	152,29	124,43	132,75	112,60	112,59
kukurica	174,75	159,75	202,20	195,38	99,60	137,51	102,08	128,58
repka	325,8	469,95	485,30	361,85	317,80	372,00	354	365,18
slnečnica	380	456,29	528,40	463,08	348,30	349,41	307,78	313,58
hrozno	500	400,72	386,70	307,30	304,0	300,00	430	449,78

	2018							
pšenica	136,75							
jačmeň	129,00							
kukurica	137,71							
repka	335,72							
slnečnica	329,90							
hrozno	359,79							

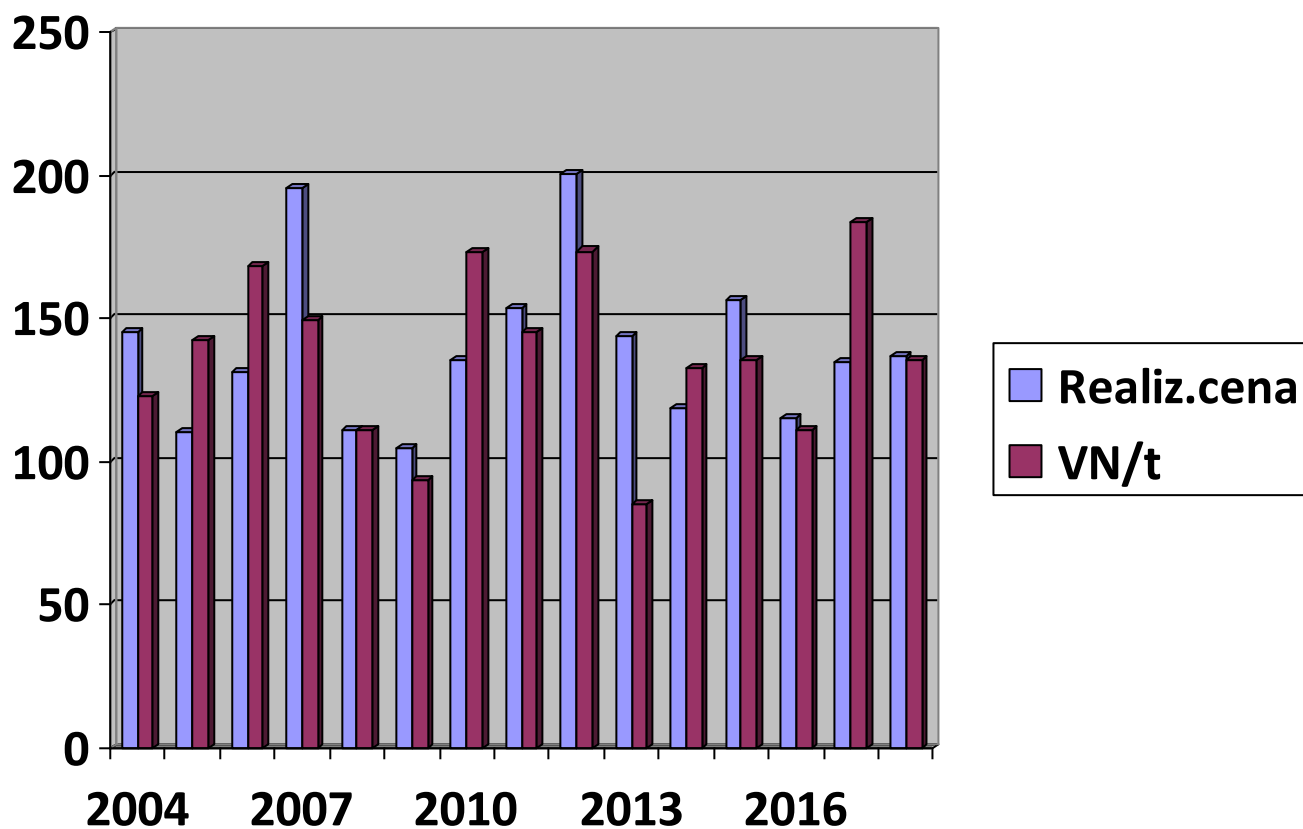
Vlastné náklady na tonu

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
pšenica	173,31	145,23	173,53	85,50	132,50	135,62	111,26	183,74
jačmeň	255,04	135,12	203,52	115,90	95,30	120,37	103,98	111,50
kukurica	100,21	98,45	201,40	332,59	75,60	148,57	50,68	92
repka	415,73	579,61	511,40	153,37	366,60	541,21	298,46	375,66
slnečnica	1250	261,73	186,70	372,70	403,50	414,46	205,64	273,13
hrozno	1924,44	524,20	486,90	1059,8	709	750	1169	561,91

	2018							
--	------	--	--	--	--	--	--	--

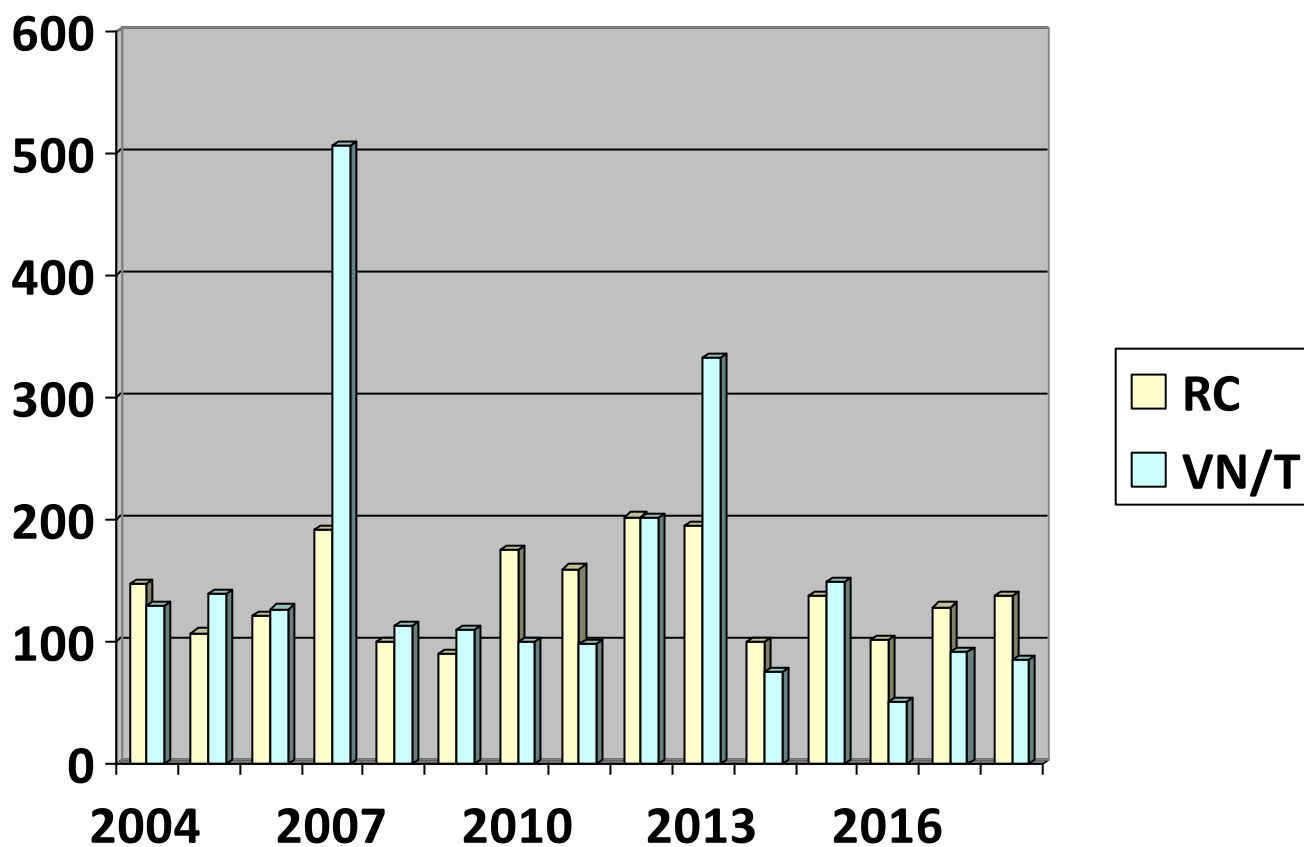
pšenica	135,42							
jačmeň	113,21							
kukurica	84,66							
repka	275,02							
slnečnica	209,67							
hrozno	398,00							

Vývoj realizačných cien a vlastných nákladov na tonu za roky 2002 – 2018
PŠENICA

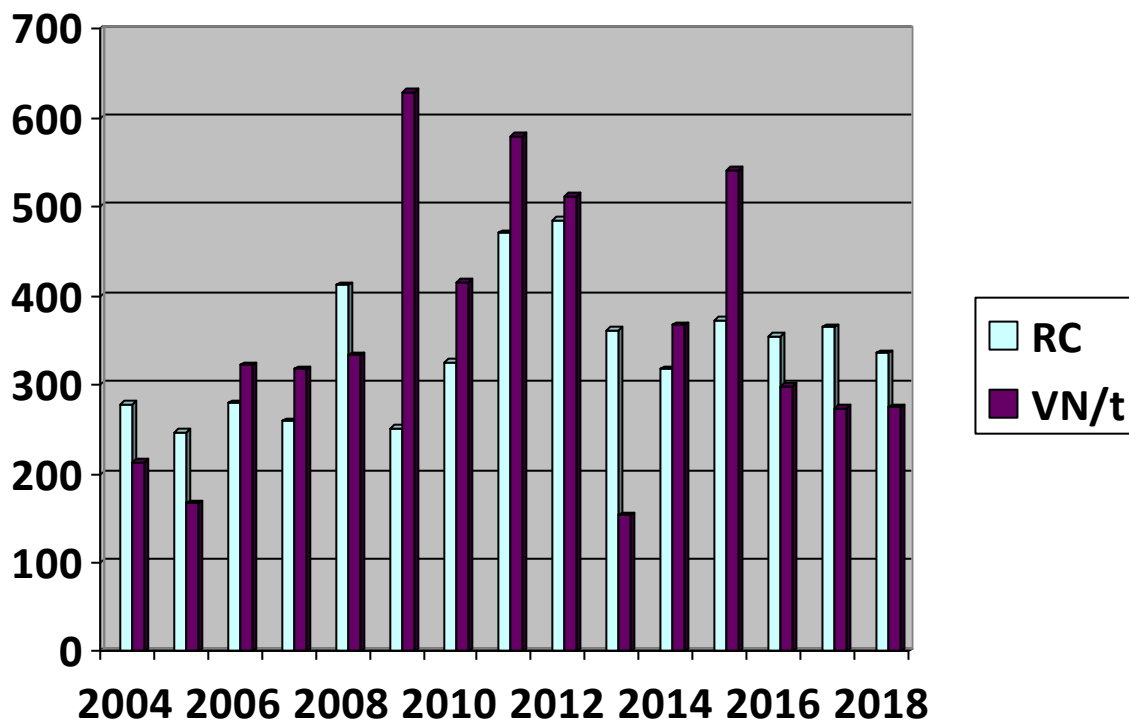

Vývoj realizačných cien a vlastných nákladov na tonu za roky 2002 – 2018

KUKURICA

Vývoj realizačných cien a vlastných nákladov na tonu za roky 2002 - 2018
REPKA

Čo sa týka výroby hrozna, v roku 2011 sme mali úspešný projekt na reštrukturalizáciu vinohradov na ploche 9.18 ha., v roku 2012 na plochu 4,71 ha a 14.87 ha.. V roku 2013 sme zrealizovali výsadbu 9.18 ha a 4.71 ha viníc, a vyklčovanie 9.16 ha. V roku 2014 družstvo realizovalo výsadbu 14.87 ha viníc. .

Rok 2012 sa zaradil medzi úspešnejšie roky v pestovaní hrozna. Celková úroda hrozna bola dosiahnutá až 768 ton, aj pri vyklčovaní 9.28 ha plochy rizlingu, v roku 2013 sa dosiahla celková úroda len 402 ton

V roku 2014 sa dlhé obdobie dažďov odzrkadlilo na zníženom množstve aj kvalite hrozna. Napriek tomu, že rok 2015 vyhovoval pestovaniu hrozna družstvo v roku 2015 nedosiahlo na úseku pestovania hrozna zisk. Na úseku špeciálnej RV boli problémy s využívaním pracovného času, využitím mechanizmov a to sa odzrkadlilo na kvalite hrozna, ale i množstve hrozna, ktoré po októbrových dažďoch zhnulo na koreni.

Predstavenstvo z uvedenej situácie vyvodilo personálne zmeny. Z celkovej výmery cca 110 ha máme 30 ha novej výsadby, od ktorej si slubujeme podstatné zvýšenie tržieb a ziskovosti výroby hrozna na našom družstve.

V roku 2016 sme prvý krát zberali úrodu novovysadenej vinice z roka 2013, kde sme dosiahli 12 t/ha. Náš predpoklad škôd v dôsledku silných mrazov v mesiaci apríl pri novej vinici sa nenaplnil, avšak nad očakávanie horšie mali silné mrazy vplyv na starú vinicu, kde boli parcely s úrodou 6-7 q/ha. ton. Po prvý krát sme na družstve zberali 9,28 a 4,71 ha kombajnom

V roku 2017 sa prejavili ďalšie výsledky reštrukturalizácie vinogradov, keď sme dosiahli historicky najvyššiu úrodu hrozna a to 818,251 ton. 4 ročné nové výsadby nám zarodili nad 10 ton – 12,5 t/ha – veltlínske zelené a 10,6 t/ha tramín. Celkovo biele odrody hrozna dosiahli 8,27 t/ha a červené 5,276 t/ha.

Extrémne nízke množstvo zrážok v období apríl až september neprišlo poľnej RV, ale hrozno znášalo toto suché a horúce počasie dobre, málo zrážok spôsobilo i nižší tlak na choroby, avšak vďaka nákupu novej techniky vo vinici sa podarilo i včas ošetriť porasty viniča. V roku 2019 sme pozbierali 926,587 ton hrozna, z toho 720,29 ton bieleho a 206,296 ton červeného. Opäť najlepšiu úrodu dali vinohrady v IP - VZ 129,61 q/ha. Zber sa začal veľmi skoro, koncom júla a začiatkom augusta sa oberali stolové odrody. Odroda tramín bola medzi prvými a na tejto odrode sme registrovali najviac sucha – strapce boli zvädnuté od sucha. Treba však spomenúť, že rok 2018 bol všeobecne dobrý na úrodu hrozna a tým pádom boli vysoké úrody na Slovensku i v Maďarsku a nákupné ceny hrozna klesli.

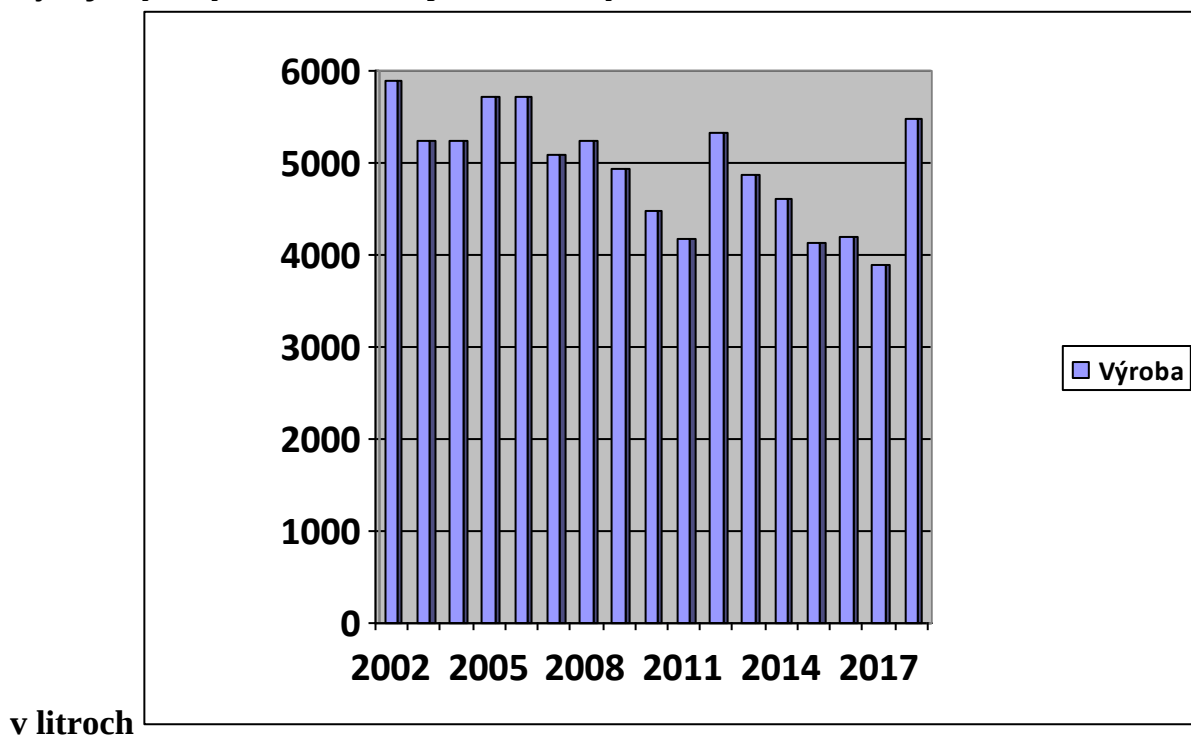
Živočišna výroba sa na družstve vykonáva naďalej na dvoch farmách, farma ošípaných a farma Biniter s chovom HD.

Na farme Biniter v chove HD sa družstvo plne orientuje na výrobu mlieka a výkrm HD.. Žiaľ už niekoľko rokov úsek chovu HD vykazuje vysokú stratu

Na našom podniku v roku 2015 opäť klesli realizačné ceny mlieka, ktoré v niektorých mesiacoch boli pod 0,20 eur/l mlieka. Nízke realizačné ceny obmedzujú nákup sóje, komponentov a pod, klesá produkcia mlieka a následne tržby. Naďalej však i na tomto úseku pretrvávajú problémy s ľudským faktorom. I na farme Biniter sa realizovalo viacero organizačných zmien, s viacerými zamestnancami bol rozviazaný pracovný pomer.

Pre predstavenstvom družstva je nanajvýš aktuálna úloha rozhodnúť o ďalšom chove dojníc na družstve, keďže strata strediska má výrazný vplyv na celkový výsledok hospodárenia družstva.,

Vývoj výroby mlieka na dojnicu za roky 2002-2018

Ukazovateľ	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Priem. Stav kráv	533	499	473	468	459	460	461	440
Výroba/doj. V litroch	5897	5250	5231	5721	5710	5095	5246	4936
RC mlieka V eur	0,312	0,307	0,321	0,34	0,310	0,3207	0,321	0,197

Ukazovateľ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Priem. Stav kráv	407	400	400	384	360	342	257	190
Výroba/doj. V litroch	4489	4180	5325	4879	4612	4123	4206	3899

RC mlieka V eur	0,277	0,321	0,294	0,328	0,338	0,28	0,26	,3288
--------------------	-------	-------	-------	-------	-------	------	------	-------

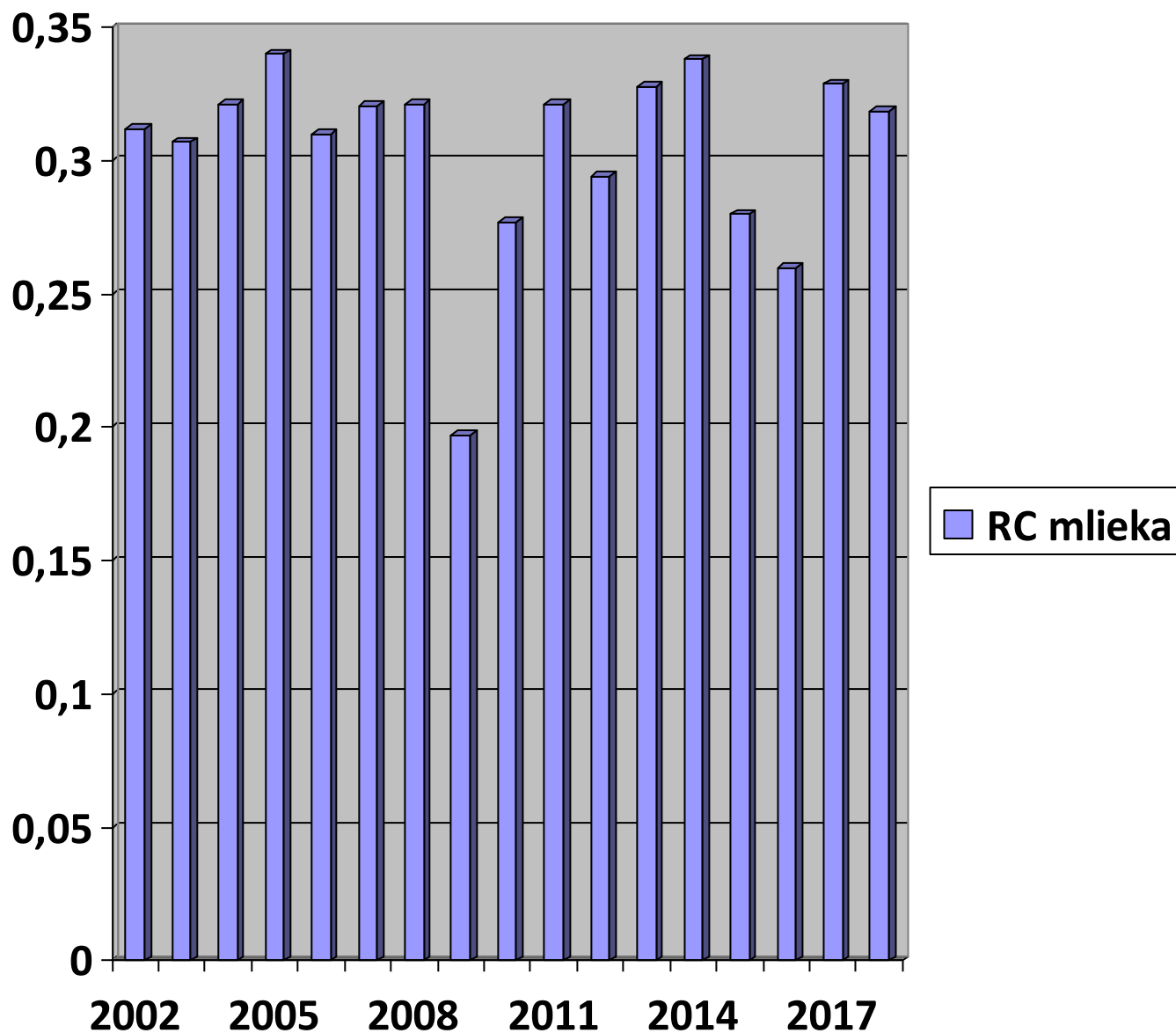
Ukazovateľ	2018							
Priem. Stav kráv	161							
Výroba/doj. V litroch	5488							
RC mlieka V eur	0,3187							

Z uvedenej tabuľky je zrejmé, že i naše družstvo od začiatku sledovaného obdobia znižuje stavy kráv. Rápídny pokles cien mlieka nastal v roku 2009, keď RC bola len 0,197 eur. Trvalo 5 rokov, kým sa ceny mlieka dostali na úroveň 0,33 eur, čo však netrvalo dlho a tento rok ceny mlieka opäť klesli na 28 eurocentov.

Sitácia je viac než nepriaznivá, médiá a i naša komora uvádza za veľký úspech ceny 0,33 eru, treba však povedať, že je to samozrejme zlepšenie oproti 0,14 v roku 2009, ale v rokoch 2005 sme mali v niektorých mesiacoch napr. RC 12.- SK/l čo je 0,398 eur!

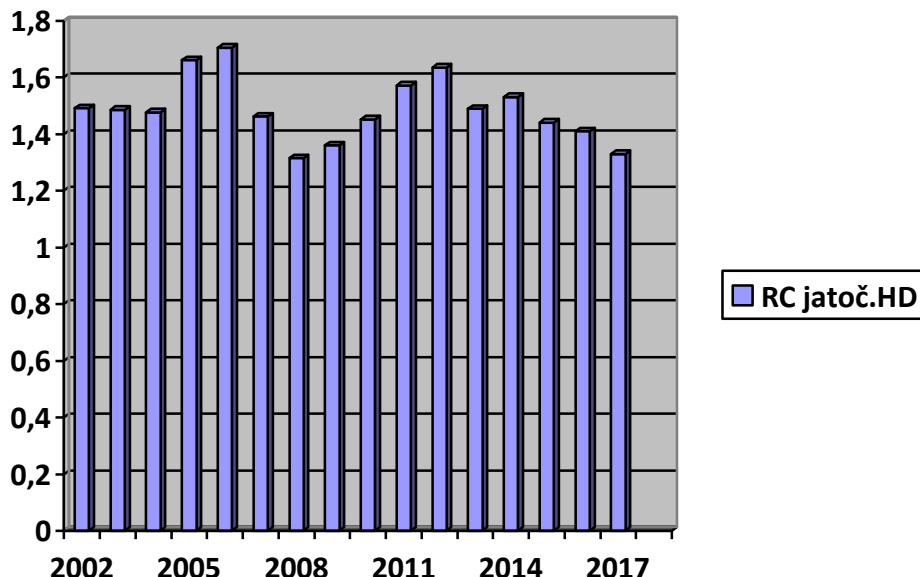
Výroba mlieka je stratová, VN/ liter mlieka dosahuje 50 eurocentov. V tomto roku sme sa snažili stabilizovať chov dúfajúc v lepšie hospodárske výsledky pri stúpajúcej cene mlieka. Žiaľ prišiel druhý mesiac roka 2018 a už nám odberateľ avizuje znižovanie cien na 30 a následne menej centov za liter SKM.

Vývoj realizačných cien za roky 2002 – 2018 v eur/liter
MLIEKO

V roku 2015 a 2016 družstvo začalo s predajom malých kategórií býčkov a minimalizovali sme chov jatočného hovädzieho dobytku. Je to opäť z dôvodu nízkych realizačných cien, družstvo malo v roku 2015 najnižšiu RC od roku 2002 a to len 1,44 eur/kg jat. býka. V roku 2018 sme sa výkrmom jatočných býkov nezaoberali.

Vývoj realizačných cien jatočných býkov na našom podniku je nasledovný:

Na stredisku sa robili v predchádzajúcich rokoch s rekonštrukcie, ktorých cieľom bolo sústredenie chovu HD na farme Biniter a najmä zlepšenie životných podmienok zvierat.

Ku koncu roka 2013 sa nám podarilo opraviť strechu na sociálnej budove, ktorá bola v dezolátnom stave a tiež rekonštrukcia vnútorných priestorov.

V rámci PRV - modernizácie fariem, sme podali projekt na PPA a na farme Biniter v tomto roku bola zrekonštruovaná mliečnica, dojareň, brány na maštaliach a postavená nová hala na objemové krmivá. Z dôvodu nízkych úrod v poľnej RV sa žiaľ nepodarilo realizovať plánované množstvo komodít a tým pádom sme nevedeli pre zvieratá zabezpečiť potrebnú sóju, v dôsledku čoho sme opäť stagnovali s výrobou mlieka. Vysoká strata strediska HD bola dôvodom, prečo sa vedenie po viacročnom odkladaní rozhodlo pre úplnú zmenu v chove HD a to prechod na kravy bez trhovej produkcie mlieka.

Podobná kritická situácia je i na úseku chovu ošípaných. Družstvo znížilo od roku 2002 – keď sme mali 491 prasníc stavy len na 199 kusov. Nie sme schopní vyprodukovať kg jatočného bravčového mäsa za také nízke ceny ako sú v súčasnosti RC bravčového mäsa.

Je to absurdná situácia, keďže pri investíciách, kapacitách je to len „záchovný“ počet zvierat na udržanie farmy, veď v 50-tych rokoch sme mali stavy prasníc nad 300 ks., nehovoriac o konci 70. Rokov kde sme mali na tejto farme okolo 800 prasníc a celkový počet ošípaných dosahoval skoro 12 tis kusov. .

Nízke nákupné ceny a teda nízke spôsobujú stále menej prostriedkov na nákup sóje, komponentov, čo sa nám negatívne odrazí na nízkych prírastkoch .
Napriek tomu, že sme prijali množstvo opatrení, podstatne znížili počet zamestnancov na tomto úseku, nedarí sa nám znižovať stratu na úseku chovu ošípaných.
V našom sledovanom období - roky 2002-2015 sme mali v roku 2002 priemernú RC 1,561 eur/kg, avšak odvtedy sa ceny z roka na rok znižovali a v roku 2015 sme dosiahli RC len 1 euro. Každý kto chová zvieratá si je vedomý, že za 1 euro nie je možné pri momentálnych cenách vstupov a v našich podmienkach vyprodukovať kg bravčového mäsa.

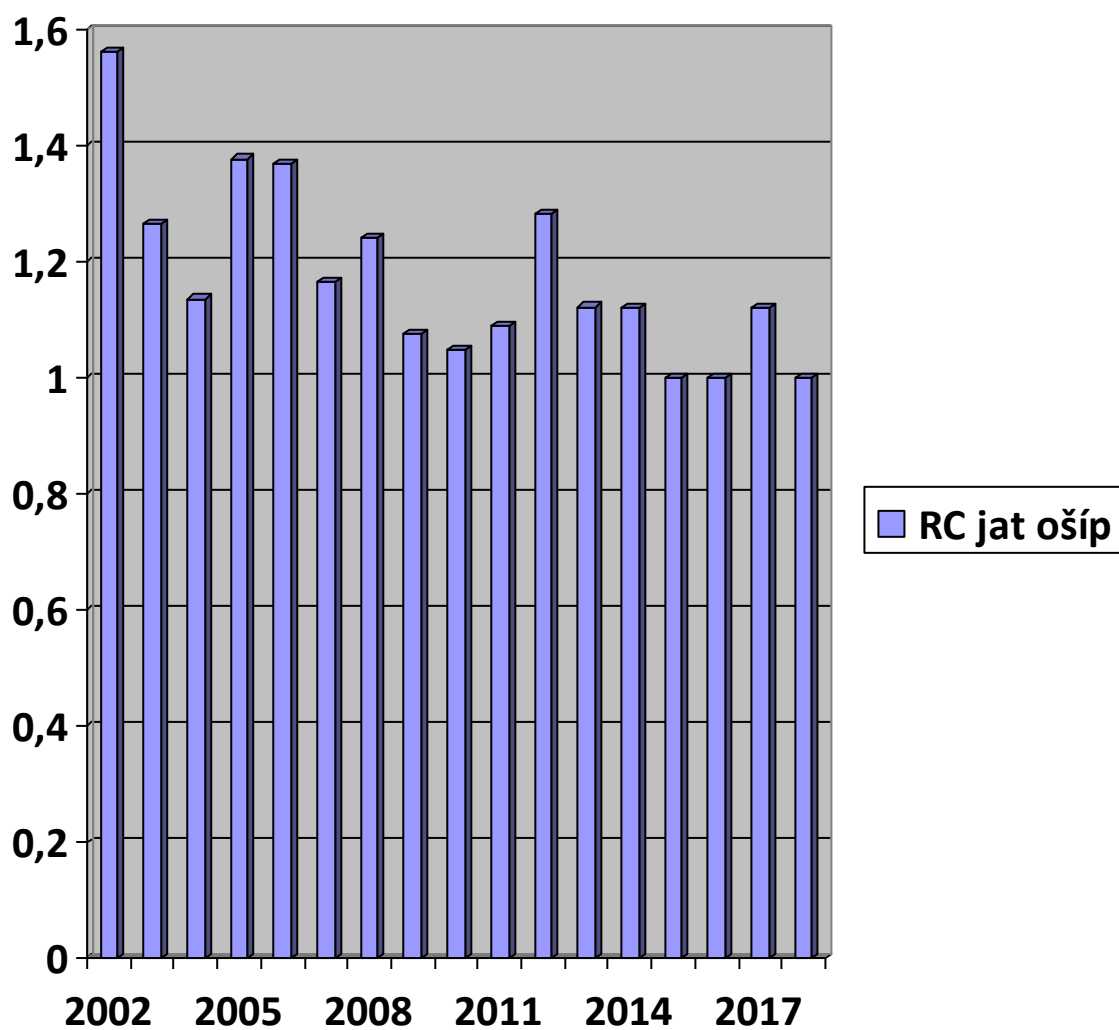
Ukazovateľ	2002	2003	2005	2004	2006	2007	2008	2009
Real.cena	1,561	1,264	1,377	1,,316	1,369	1,166	1,241	1,075
N/kg		1,341		1,62	1,492		1.509	2,208
Stavy prasnic	491	339	445	411	468	367	355	360

Ukazovateľ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Real.cena	1,048	1,090	1,281	1,1317	1,12	1,0	1,0	1,12
N/kg	1,5211	2,206	1,422	1,57	2,70			
Stavy prasnic	240	198	245	213	239	191	199	178

Ukazovateľ	2018							
Real.cena	1,03							
N/kg								
Stavy prasnic	146							

Úsek chovu ošípaných od konca roka 2018 tiež prechádza podstatnými zmenami a to konkrétne vedenie družstva sa rozhodlo, že viac nebudeme chovať prasnice a odchovávať vlastné odstavčatá, náklady na výrobu odstavčatá sú vysoko nad možné realizačné ceny, ktoré z 3.- eru /kh klesli na úroveň do 2 eurá na kg .

Priemerné realizačné ceny jatočných ošípaných za obdobie 2002 – 2018 v eur/kg.

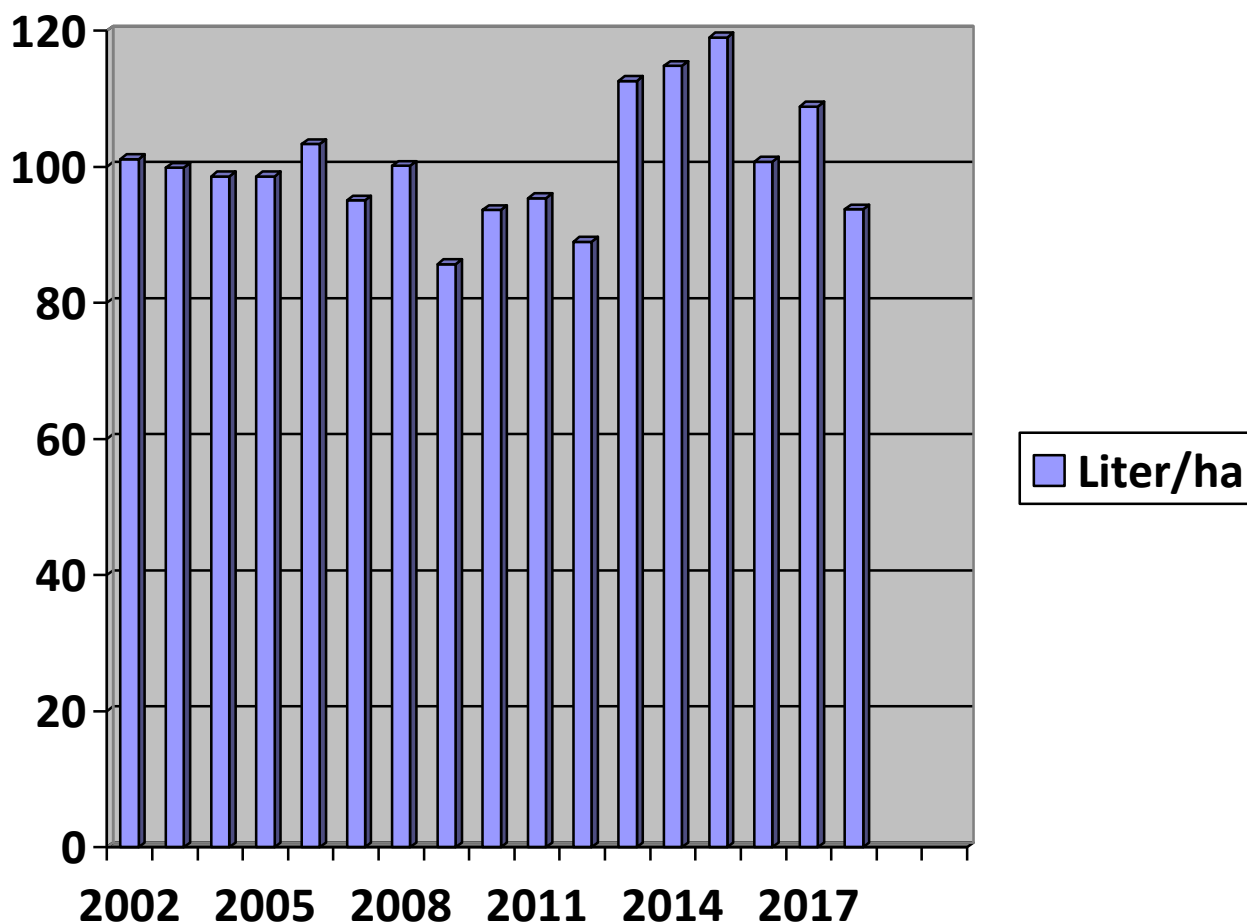
Na úseku mechanizácie sa podlhom čase zlepšilo hospodárenie s PHM, starostlivosť o stroje a využívanie pracovného času.

Ukazovateľ	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Cena nafty Za l /Č:/	0,487eu 14.67 sk	0,552 16,647	0,683 20,56	0,837 25,207	0,8526 25,684	0,801 24,127	0,923 27,806	0,6924 20,859
Celková spotreba v t	290	271	269	269	283	255	267	229
Výmera v ha	2862	2714	2728	2728	2733	2683	2666	2672
Spotreba /ha v lit	101.13	99.85	98.61	98.61	103.35	95.04	100.15	85.7
Spotreba nafty v tis eur	180,01	186,45	231,7 0	275,11	302,9	256,59	284	192
Spotreba/ha V eur	62,9	69,70	84,93	100,85	110,83	95,63	106,52	71,86

Ukazovateľ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Cena nafty Za l /Č:/	0,8167 24,6039	1.105 33.289	1,1934 35.952	1,16 34,95	1,18	0,996	1,01	1,04
Celková spotreba v t	250	253,56	235,50	246,39 t 295679l	248,50 298254,3	251,56 301886,5	211.72 254 074,9	282392
Výmera v ha	2670	2658	2646	2625	2597,17	2536,18	2521,75	2594
Spotreba /ha v lit	93.63	95,39	89.00	112,64	114,83	119,03	100,75	108,86
Spotreba nafty v tis eur	241	335	346	351	352	305	258	278
Spotreba/ha V eur	90,26	126.03	130,76	133,64	135,58	120,44	102,49	107,29

Ukazovateľ	2018							
Cena nafty Za l/Č:/	1,06							
Celková spotreba v l	239964							
Výmera v ha	2559,70							
Spotreba /ha v lit	93,75							
Spotreba nafty v tis eur	266							
Spotreba/ha V eur	103,99							

Spotreba nafty v litroch na 1 ha obhospodarovanej pôdy:

Z uvedeného prehľadu je zarážajúce, aké veľké rozdiely boli v spotrebe nafty nielen na 1 hektár nie len v litroch, ale najmä v eurách.

Vysoká spotreba na hektár v litroch je podmienená technologickými procesmi, ktoré vždy neboli ú optimálne. Keď porovnáme spotrebu za rok 2012 – 89 litrov s rokom 2015 – 119,03 litra je tam rozdiel o 30,03 litra/ha, čo pri priemernej cene na liter činí zvýšenie o 76 tis eur!

V porovnaní s rokom 2014 to predstavuje 10,6 tis eur.

Na rok 2015 spotreba 119,03 litrov bola najvyššia za sledované roky..

Je zarážajúce, že nové a hlavne drahé stroje nie vždy sa ukázali ako hospodárne jedná sa najmä traktory CASE, ale i JD kombajn. Dospeli sme k záveru, že napriek drahým a novým strojom ľudský faktor zlyhal a pracovné procesy neboli optimálne. V roku 2016 sa spotreba dostala na úroveň 100,75 l/ha avšak je nutné podotknúť, že v tom roku sme do polovice decembra zberali kukuricu a nebol zoraný ani ha plochy po kukurici. Orby boli prevedené až v roku 2017.

V roku 2017 nastala zmena na poste hlavného mechanizátora družstva, s ktorým bol ukončený pracovný pomer. V tomto roku sme sa dostali na úroveň 93,75 l/ha poľnohospodárskej pôdy. Odzrkadlilo sa i efektívnejšie využívanie techniky, zlepšila sa úroveň optimalizácie pracovných operácií.

Zlepšenie nastalo i v spotrebe olejov, najmä čo sa týka cien nakupovaných olejov. Spotreba v eurách klesla takmer na polovicu.

V roku 2005 a 2006 sme nemalou sumou cca 21 mil. otvorili strojový park družstva, v roku 2007 sme zakúpili teleskopický nakladač JCB v hodnote 2,5 mil SK.. v roku 2009 sejačku na kukuricu.

V roku 2010 sme obnovili strojový park o nakladač Catterpillar – verím, že nenastane ten problém ako s jeho predchodcom, hlbkový kyprič MASCHIO v hodnote 111 tis Eur. Firma Agroservis nám zapožičala traktor na obdobie 1 roka a družstvo začalo so splácaním traktora JD. PD ďalej zakúpilo rozmetadlo maštalného hnoja.

V roku 2012 sme začali prenajímať druhý JD traktor na jeden rok, z dôvodu úplného zlyhania traktora FIAT a zlého technického stavu druhého vysokovýkonného traktora Fiata. Pre väčšie opravy stál i najstarší JD traktor. Zakúpili sme cisternu na vývoz fekálií pre ŽV.

V roku 2013 sme nakúpili traktor JD a krmný voz siloking. Úspechom v rozvoji družstva bol projekt diverzifikácie smerom s nepoľnohospodárskym činnosťami, v rámci ktorého sme zrekonštruovali budovu dielne a nakúpili stroje v hodnote vyše 554 tis eur.

Boli vytvorené priestory i pre administratívu a priestory na ubytovanie brigádnikov počas zberových prác..

Problematická ostáva administratívna budova, o prenájom poschodia zatiaľ nie je záujem, priestory sú nevyužívané, a je otázka času kedy bude vybudované zdravotné stredisko a ostane prázdne i prízemie. Jednou z možností je i predaj administratívnej budovy, ale samozrejme len za výhodnú cenu, druhou alternatívou je prestavba na byty, čo je však finančne náročné a obec nemá záujem o našu budovu za účelom bytov.

V roku 2015 sme zaznamenali veľký úspech, čo sa týka úspešnosti projektov v rámci PRV. Mali sme úspešný projekt 1.1. Modernizácia fariem, v rámci ktorej sa opravila mliečnica a budova dojárne, rekonštruoval sa predvýkrm ošípaných a vybudovali sme sklad objemových krmív na farme Biniter.

V rámci PRV 1.2. – pridávanie hodnoty sa realizoval sklad ovocia a zeleniny, nákup chladiarenského auta a prístrojov na spracovanie a uskladnenie vína. Ďalší úspešný projekt máme na nákup techniky a to konkrétne kompaktor, pluh, traktor do vinice s mulčovačom, rosičom, omietačom kmienkov, ktorých nákup bol realizovaný v prvom polroku 2015.

V rámci výzvy na nákup kombajnov sme dostali NFP príspevok 142 tis eur.

Na investície sme mali úspešné projekty a spolu NFP sme dostali 745 150 eur.

V roku 2016 sme zakúpili s dotáciou 156 tis eur samostatný ostrekovač JD s rozmetadlom umelého hnojiva. Už prvé skúsenosti ukazujú správnosť nákupu postrekovača s rozmetadlom.

Žiaľ od zmeny vedenia na našom MP - od marca 2015 - nebola vyhlásená ani jedna výzva týkajúca sa prvovýroby, ani spracovania našich produktov, a to už píšeme marec 2018.

Družstvo nakúpilo v roku 2018 Nádrž na vodu 8000 l k postrekovaniu, kolesový traktor CLAAS Nexos do vinice, Podryvák do vinice, automatickú okopávačku, orezávač na vinihrady, diskový podomietáč Carier,. Pokračuje vyradovanie starých nefunkčných strojov, ktoré nahrádzame síce použitými, ale strojmi v dobrom technickom stave. Tak sme kúpili traktor CASE, cisternový príves.

V rámci nového programovacieho obdobia sme mali na roky 2018-2019 plány na rekonštrukciu sušičky obilia, avšak ani na to nebola žiadna výzva. Je to pre nás veľmi nepriaznivá situácia,

keďže sme v roku 2018 zakúpili techniku do vinohradov za vyše 190 tis z vlastných prostriedkov. Opodstatnenosť nákupu však je jednoznačná – výkon stroja - traktor Claas s okopávačkou, orezávačkou . ne neporovnateľný s ľudskou prácou.

Družstvo a má schválené dve žiadosti na podporu reštrukturalizácie vinohradov na plochu 6,85 a 10,97 ha.. Podpora na 1ha výsadby bude na úrovni 22,5 tis eur/ha. S realizáciou opatrenia vyklčovanie sme i začali v roku 2018, na jar 2019 bude realizovaná výsadba.

Stále ostáva nedoriešená otázka administratívnej budovy, najmä v dnešnej dobe, keď sa začína so stavbou lekárskeho strediska, v dôsledku čoho bude prázdne i celé prízemie budovy. V priebehu 2. polroka 2018 sme prestavali priestory bývalého skladu ND na administratívne priestory a od začiatku mesiaca december je administratíva v zrekonštruovaných priestoroch.

Vážnym problémom v bežnom chode PD bolo tento rok opäť zabezpečenie miezd pre pracujúcich. Spomínané tržby za mlieko, ktoré do roku 2009 pokrývali potrebu financií na výplatu, toto nepokryli. V niektorých mesiacoch sme nemali za mlieko potrebné prostriedky na mzdy. Predaj mlieka v drobnom sme v podstate sme minuli ihneď na opravy, odzrkadlilo sa to i v tom, že sme boli nútení časť miezd vykryť v naturálnej forme. Tržby za mlieko dnes nepokrývajú ani osobné náklady pracovníkov strediska.

Treba však uviesť i fakt, že zabezpečenie miezd pretrváva najmä z titulu nízkych tržieb. Samozrejme sú i objektívne okolnosti - prepad cien komodít ŽV , nestále ceny komodít RV, treba sa však zaoberať v rámci podniku podstatným ukazovateľom a to produkcia, tržby na vyplatené osobné náklady.

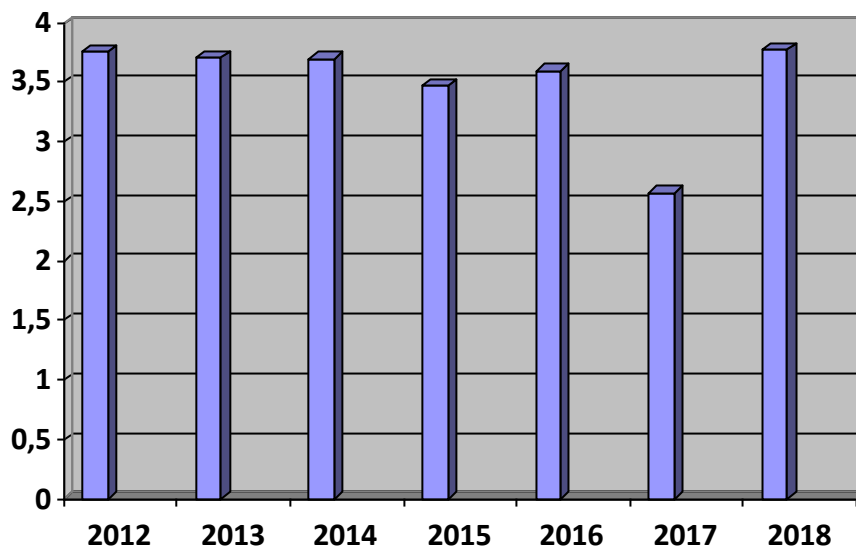
ROK 2017

Stredisko	Produkcia	Tržby	OON	Produkcia za 1 eur OON	Tržby za 1 eur OON
Vinohrad	298	367	241	1,24	1,52
Poľná RV	1431	1401	272	5,26	5,15
Farma HD	275	208	167	1,65	1,25
Farma ošípaných	319	229	119	2,68	1,92
PD spolu:	2479	2245	963	2,57	2,33

ROK 2018

Stredisko	Produkcia	Tržby	OON	Produkcia za 1 eur OON	Tržby za 1 eur OON
Vinohrad	339	371	200	1,69	1,85
Poľná RV	1 475	1 404	260	5,6	5,4
Farma HD	361	368	172	2,1	2,14
Farma ošípaných	204	148	109	1,87	1,36
PD spolu:	2567	2264	900	2,85	2,51

Porovnanie výnosov z 1 eur vynaložených ON za posledné roky:

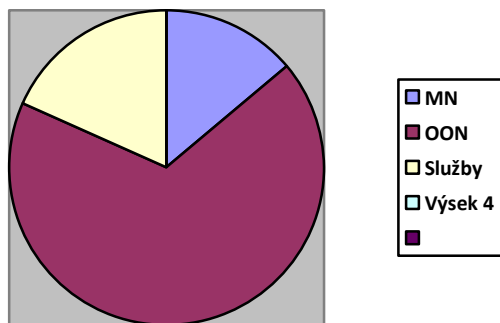

Je zrejmé a je potreba nápravy v budúcnosti pri riešení i tak vysokého mzdového zaťaženia sa dopracovať za podnik minimálne na úroveň priemeru družstiev na Slovensku, ktorý predstavuje 4,32 eur výnosov z 1 eura miezd, čo u nás predstavuje len 2,57 eur. V roku 2017 a v roku 2018 sa podiel výnosov na 1 eru ON zvýšil na 3,78 eur.

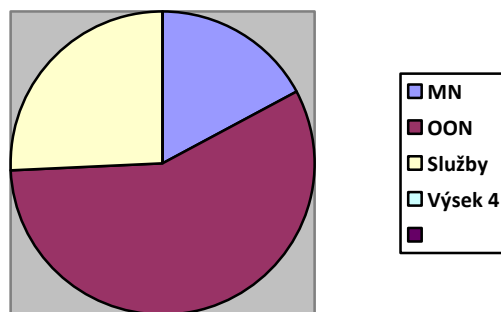
Je to i v dôsledku toho, že priemer pracovných síl na 100 ha p.p. predstavuje za SK 2,76 pracovníka. Na našom podniku je to za rok 2017 3,7 pracovníka a v roku 2018 sa počet pracovníkov na 100 ha znížil na 2,97. I keď v tomto roku nastal malý posun k zlepšeniu, nakoľko v min rokoch sme mali 4,19, 3,9, 4,04, 4,11 pracovníkov na 100 ha p.p. naddimenzovanosť je sčasti spôsobená vysokou potrebou zamestnancov vo vinohrade, kde je vysoký podiel ručnej práce pri momentálnom chode vinice. Tento sa už sčasti urgentne riešili a to nákupom mechanizácie – konkrétne malotraktora, okopávačky, orezávačky vrškov vinice. Sú to pracovné operácie ktoré vieme plne mechanizovať, samozrejme sú práce, ktoré ostanú naďalej náročné na ručnú prácu – rez viniča, viazanie viniča. Všetky ostatné operácie vrátane zberu hrozna budeme musieť mechanizovať v čo najväčšej miere. .

Prehľad podielu materiálových, osobných nákladov na celkové náklady podľa stredísk

Vinohrad: 2017

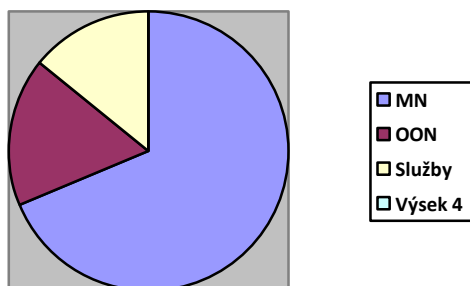

2018

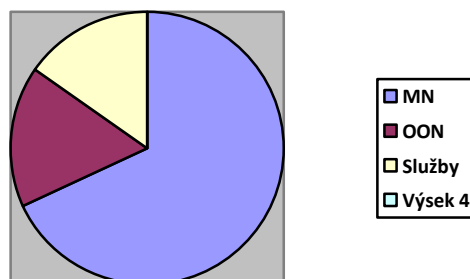

Poľná RV

2017

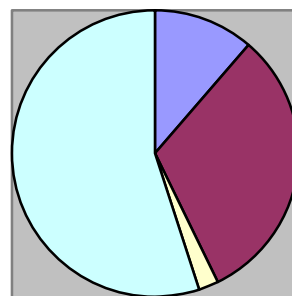
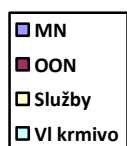
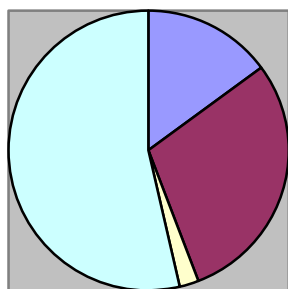
2018

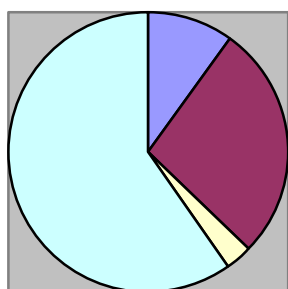
Farma HD:

2017

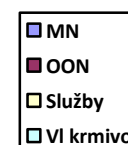
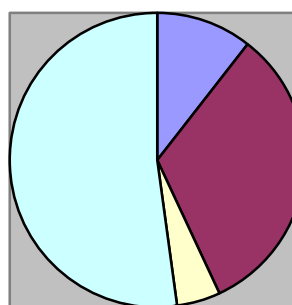
2018

Farma ošípaných 2017

2018

Vybrané ukazovatele plánu na rok 2018 v tis eur

Výnosy	3 063
Náklady	2 635
Zisk	428

Tržby RV	1 260
Tržby za zvieratá	483
Tržby za výrobky ŽV	150
Tržby z ph výroby celkom	1 893

Tržby z pomocnej výroby	185
Tržby z predaja IM - zv	135
Dotácie prevádzkové	700
Aktivácia vinohradov	150

Materiálové náklady	1 250
Z toho osivá	280
Hnojivá	190
Chemikálie	250
PHM	320
Mater. Na spracovanie	110
Lieky	20
Ostatné /ND,oleje/	80

Spotreba energie	150
Z toho elektrina	90
Plyn	60

Služby výr.povahy	255
Z toho nájomné	100
Plemenárske výkony	20
Veterinárne výkony	15

Mzdové náklady	750
Odvody	230

